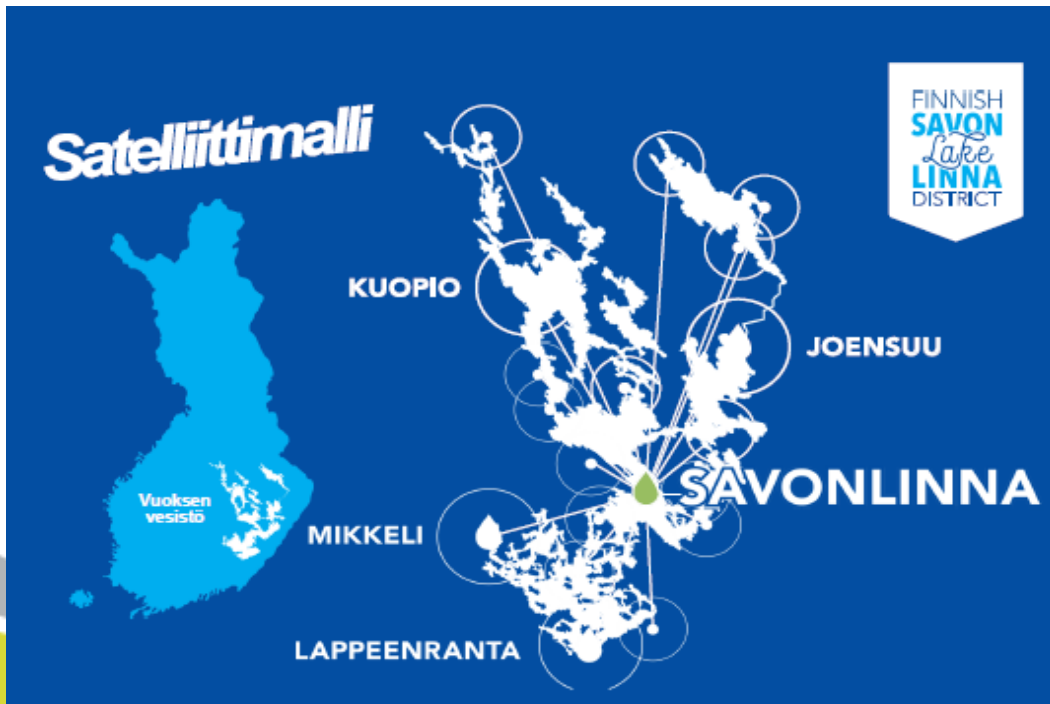

Maakuntaliiton uusittu seurantaraportti ja maankäyttöpoliittinen tilannekatsaus

Tiedon ja yhteistyön merkitys korostuvat 2020

- Maakuntastrategian päivitystarpeiden sekä maakunta- ja kuntakaavoituksen ajantasaisuuden arviointi
- Liiton ja Elyn yhteinen kuntakierros
- Alue- ja kaupunki/kuntakehityksen tarpeiden yhteen sovittaminen ja terävöittäminen (kuntakortti malli)
- Kysely tonttien ja tilojen kysynnästä/tarjonnasta ja hallinnasta (taajamakysely)
- Yhteistyön kehittäminen ja Etelä-Savon ”kaavoituspoolin” perustaminen

www.esavoennakoi.fi

www.esavo.fi/kaavat >

Maakuntakaavan ajantasaisuuden seuranta

VISIO

Etelä-Savo – Saimaan maakunta on

PUHTAASTI PARAS!

ETELÄ-SAVO

SAIMAAN MAAKUNTA | STRATEGIA 2030

Maakuntastrategian päivittäminen?

- Vesi, metsä, ruoka kärkien terävöittäminen
- Sidosryhmäyhteistyön terävöittäminen

TAVOITTEET 2030

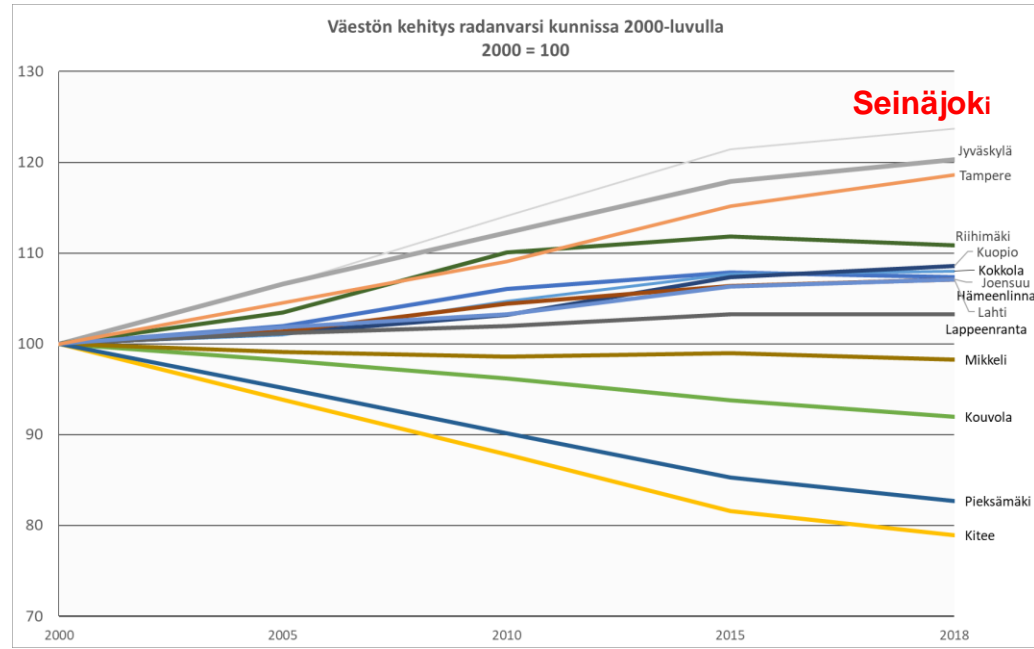

ETELÄ-SAVO

SAIMAAN MAAKUNTA | STRATEGIA 2030

Voisimmeko tehdä jotain paremmin, yhdessä?

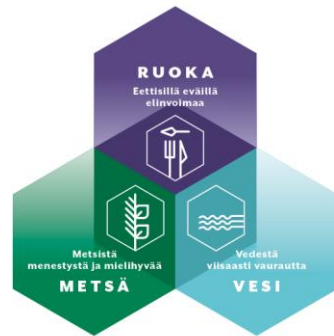
Maakuntastrategia ja sen kärjet vesi, metsä, ruoka sekä sidosryhmä yhteistyö väestökehityksen, kaupungistumisen... valossa?

- ”Tulevaisuus on osin avoin eikä aluekehityksessä ole väistämättömyksiä. Huomion arvoista on esimerkiksi, että hyvinvointi ei näyttäisi keskittyvän. Paikallisella ja alueellisella toiminnalla on merkitystä” (Sami Moisio/Helsingin yo).
- Sama pätee ainakin osittain myös luonnonvaroihin ja niihin tukeutuviin työpaikkoihin (vesi, metsä, ruoka).
- 13 milj. € EU-ohjelmaraahaa käyttämättä ja hyvistä hankehakemuksista on pulaa?

Liiton ja Elyn yhteinen kuntakierros strategiakärjellä (MRL 8 §)

ETELÄ-SAVO – SAIMAAN MAAKUNTA
LUO KASVUNSA KOLMELLE KÄRJELLE
STRATEGIAN KÄRKIVALINNAT

KÄRKIVALINTOJA TUKEVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maakuntastrategian päivittäminen 2020 Työohjelma mkhall 18.11.2019

Poimintoja työohjelmasta

- Teemaseminaarit maakuntastrategian kärkien vesi, metsä, ruoka tilanteesta 12-13.12.2019 > yhteinen ja kattava tilannekuva
- Strategian päivityksen käynnistysseminaari 2/2020
- Työseminaari alustavista strategiasisällöistä 6/2020
- Luonnos lausunnoille (8-9/2020)
- Kunta/seutukuntakierros luonnosvaiheessa?
- ... Maakuntastrategian hyväksyminen syysvaltuusto 2020

Maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi 2020

- Maakunta- ja kuntakaavoitustarpeiden sekä yhteisten selvitystarpeiden arviointi yhteistyössä kuntien, ELY-keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa, syksy 2019-keväät 2020. Maakuntakaavan seurantaraportti (www.esavo.fi/kaavat) pohjana, mkhall 9/2019
- **Kuntakohtainen Elyn ja liiton yhteinen kehittämiskeskustelu kierros 15.11.2019 alkaen**
- ... Yhteenveto maakuntakaavan päivitystarpeista ja (tarvittaessa) päätös maakuntakaavoituksen vireille panosta syysvaltuusto 2020

Maakuntaliitto tekee kuntakierroksen myös maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja tavoitteellisen tietoliikenneverkon osalta

Kuntakortti prosessi/malli terävöittämään kunnan ja maakunnan yhteistyötä sekä kunta- ja maakunta tason aluekehitys- ja elinvoimatyötä

MALLI KUNTAKORTISTA / HEINÄVESI

NYKYTILANNE JA NÄKYMÄT

- Heinäveden väestö on vähentynyt viime vuosikymmeninä rajusti ja samalla väestö on voimakkaasti vanhusvoittoista. Kunnassa on kuitenkin paljon vapaa-ajan asukkaita
- Elinkeinotoiminnan kivijalkoja ovat teollisuus, metsätalous ja matkailu, jonka keskus on Valamo. Viime vuosina kunnassa on puhuttanut paljon mahdollinen kaivoshanke, jota vastustetaan laajasti
- Heinävedellä panostetaan erityisesti matkailuun ja sen myötä syntyviin uusiin työpaikkoihin ja tulomuuttoon

KEHITTÄMISEN STRATEGISET KÄRJET

1. *KANSAINVÄLISTYVÄ MATKAILU*
Heinäveden elinvoimaan vaikuttaa erityisesti luontoon ja kulttuuriin pohjautuva matkailu- ja virkistysympäristö, vetovoimaiset matkailukohteet ja niiden ympärille rakennetut matkailutuotteet.
2. *VIIHTYISÄ KESKUSTA JA ASUINYMPÄRISTÖT*
Heinäveden keskustaa tulee kehittää elinvoimaisena, asumista, työpaikkoja ja palveluja sisältävänä keskuksena. Keskusta on myös kunnan "käyntikorttialue" ja matkailun solmu. Uusilla ja vanhoilla asuinalueilla panostetaan luonnon ja vesistöjen läheisyyteen
3. *YRITYSALUEIDEN KEHITTÄMINEN*
Elinkeinoelämän kehittämismahdollisuudet Heinävedellä turvataan ja samalla kehitetään alueita ja niiden palveluja uusille yrityksille houkutteleviksi. Jatkovaa markkinointia

TOIMENPITEET

- HEINÄVEDEN MATKAILUN MAANKÄYTTÖSUUNNITELMA
 - Laaditaan elinvoimaselvityksessä esiin nousseelle matkailun painopistealueelle
 - Vyöhykkeen eteläisintä aluetta, Koloveden kansallispuistoa kehitetään palveluja sisältävänä luontomatkailukokonaisuutena
- HEINÄVEDEN MAANKÄYTÖN KEHITTÄMISSUUNNITELMA
 - Asuinympäristöjen viihtyisyydellä ja virkistysmahdollisuuksien edistämisellä on suuri merkitys tulomuuton houkuttelevuuden lisääjänä
 - Teollisuusyritysten toimintaedellytykset ja kasvumahdollisuudet pyritään turvaamaan ja saamaan kuntaan uusia yrityksiä ja työpaikkoja
- YRITYSALUEIDEN PROFILOINTI JA MAANKÄYTTÖ
 - Nykyisten yritysten kehittymis- ja laajenemismahdollisuudet
 - Profiloituvat yritysalueet
 - Yritystonttitarjonta ja alueita etabloituville yrityksille

Maakuntakaavan ajantasaisuustarkastelu 1/3

- Valtakunnallinen/maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Mäntyharjun kanava ja oikorata-varaus, Parikkalan rajanylityspaikka?)
 - Eritasoliittymät
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (päivitetty 2017)
 - Megatrendien huomioiminen, alueiden oman elinvoiman ja vahvuuksien tukeminen
 - ”Uusia” tavoitteita: matka- ja kuljetusketjut, yhteiskunnan kokonaisturvallisuus, bio- ja kiertotalous
 - Ilmastonmuutos: vähähiilisyys, sopeutuminen
 - Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen: rannat, metsät, kult.ympäristöt
 - Uusiutuvan energian ja bio-/kiertotalouden edellyttämät logistiset ratkaisut

Maakuntakaavan ajantasaisuustarkastelu 2/3

- Kansalliset ilmastotavoitteet (Itä-Suomen, maakunnalliset..)
- Nykyisen kaavan päivitystarpeet
 - Modernin rak.perinnön täydentäminen, perinnebiotoopit ja maisema-alueet
 - Kaupunkien taajamarajojen tarkistaminen
 - Teollisuus- ja SEVESO-alueiden tarkistaminen?
 - Kehittämismerkinnät/maakuntastrategia (Saimaa-ilmiö?)
 - Matkailu
 - Tuulivoiman päivittäminen
 - Luonnonsuojelu- ja pohjavesialueiden päivittäminen

Maakuntakaavan ajantasaisuustarkastelu 3/3

- Mahdolliset uudet teemat
 - Viherrakenteen esittäminen
 - Geopark
 - Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto
 - Puu- ja bioenergiaterminaalit?
 - Palvelurakenne; julkiset/yksityiset?
 - Mineraalipotentialiset alueet?
 - Kivikot?
 - Uusiutuva energia?

Etelä-Savon kaavoituspooli

1/4

○ Ryhmän tehtävät:

- Toimia asiantuntijaverkostona maakäyttöä koskevissa kysymyksissä
- Levittää ja koota tietoa hyvistä maankäyttöön liittyvistä käytännöistä
- Toimia osallisuus- ja keskustelufoorumina
- Edistää hyvää alueidenkäytön suunnittelua Etelä-Savossa jne..

○ Perustelut:

- Resurssien niukkuus; maankäytön asiantuntijoita on maakunnassa vähän
- Verkostoitumalla saadaan tiedonvälitys tehokkaammaksi
- Voidaan hyödyntää laaja-alaisesti olemassa olevaa asiantuntemusta ja kokemusta
- Yhteydenpito paranee

Etelä-Savon kaavoituspooli

2/4

○ Jäsenet:

- kuntien virkamiehet (kaavoitusvastaavat, rakennustarkastajat, tekniset johtajat, lakimiehet?)
 - ESA-ELYn maankäytön asiantuntijat, ympäristölakimies
 - POS-ELYn liikenneasiantuntija
 - Maakuntaliiton aluesuunnittelu
 - Konsultit?
 - "Vierailijat" (maakuntamuseo, YM, Museovirasto..)
- "Kotipesä" maakuntaliitossa: organisointi, IT-osaaminen, sihteeri
 - Ryhmä voisi valita itselleen puheenjohtajan

Etelä-Savon kaavoituspooli

3/4

- Kommunikointifoorumina sähköinen alusta (Teams):
 - kollegojen keskeinen yhteydenpito
 - ajankohtaisista tapauksista keskusteleminen
 - ryhmän konsultointi
 - yhteisten käytäntöjen/linjausten muodostaminen
 - tiedon välittäminen/jakaminen
 - aineistojen välittäminen/jakaminen (ELY, ML)
 - etäneuvotteluväline?
 - (yhteinen ”arkisto”: oikeustapauksia, oppaita, ohjeita, hyviä esimerkkejä..?)
- Yhteiset tapaamiset
- ELYn neuvottelupäivät, mahd. seminaarit

Etelä-Savon kaavoituspooli

4/4

Maakuntaliiton esitys:

1. Päätetään perustaa Etelä-Savon kuntien alueidenkäytön (elinvoimatyön?) yhteistyöryhmä (nimi?)
2. Sovitaan ryhmään kutsuttavista jäsenistä
 - > nimet ja yhteystiedot maakuntaliitolle (satu.karjalainen@esavo.fi)
3. Sovitaan ryhmälle järjestäytymiskokousaika ja -paikka

Taajamakysely

- Lähetetty kuntiin 27.01.2020, vastausaika helmikuun loppuun
- Tarkoituksena selvittää kuntataajamien ja rantojen kaava- ja tonttitilannetta > kokonaiskuva Etelä-Savon taajamien suunnittelu- ja kehittämistarpeista
- Jatkopohdintaa:
 - Miten kunta pyrkii pitämään ennallaan/lisäämään asukaslukua?
 - Kuinka kunta on varautunut laskevaan väestönkehitykseen maankäytössä?
 - Millaista tukea kunta tarvitsee ja toivoisi alueellisilta viranomaisilta?